

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821200574
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821200574.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú Z. K., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., X. XX/X a otec C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., E. V. L. E. XXX/X, o návrhu starej matky zo strany matky D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., X. XX/X o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením zveruje maloletú Z. K., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany matky D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., X. XX/X, ktorej oprávnením a povinnosťou bude dočasne sa osobne o maloletú starať, vychovávať ju a zabezpečovať jej každodenné potreby.

II. Súd neodkladným opatrením nariaďuje Nemocnici s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, aby odo dňa 1. 2. 2021 maloletú Z. K., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., X. XX/X.

III. Súd nariaďuje výkonnému tohto neodkladného opatrenia.

IV. Ukladá D. X., nar. XX.XX.XXXX, aby v lehote 30 dní od odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia podala na Okresnom súde Prievidza návrh na začatie konania vo veci samej o zverenie maloletej Z. K., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a o určenie výživného.

V. Pochybne D. X., nar. XX.XX.XXXX, že ak v uvedenej lehote návrh podľa IV. výroku tohto uznesenia nepodá, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší.

odôvodnenie:

1. Stará matka maloletej sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 08.02.2021 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne zveril maloletú Z. K., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že odo dňa 09.01.2021 je matka maloletej hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Bojniciach pre recidívu, toho času ešte tehotná. Matka maloletej je dlhodobo psychicky chorá, má hraničnú poruchu osobnosti, časté úzkostné a depresívne stavy a už od mladosti poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním drog a iných omamných látok. Do budúca jej hrozia opakované hospitalizácie a posilňovacie pobyty v nemocnici. Dňa 19.01.2021 sa narodila maloletá, ktorá je momentálne hospitalizovaná na kojeneckom oddelení v Bojniciach. Zdravotný stav matky nedovoľuje starať sa o maloletú. Navyše je tu skutočnosť, že otcom dieťaťa nie je muž uvedený v rodnom liste, nakoľko matka zostala tehotná v období, keď ešte nebola rozvedená. Takže biologickým otcom je síce V. H., avšak z právneho hľadiska je otcom bývalý manžel matky C. K.. Biologický otec má záujem sa o maloletú starať, ale toho času je už dlhšie nezamestnaný a nedarí sa mu v tejto ťažkej dobe zamestnať. Taktiež nemá vytvorené vhodné podmienky na bývanie pre maloletú. Pravidelne sa však zaujíma o stav

matky a aj o maloleťu. Stará matka je invalidná dôchodkyňa. Pracuje na polovičný úväzok v Kúpeľoch v Bojniciach ako plavčík. Pre covid situáciu na Slovensku od 15.12.2020 nepracuje. Svoj pracovný čas si vie prispôbiť tak, aby bolo o dieťa o postarané.

2. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo šetrenia rodinných pomerov zo dňa 11.02.2021 súd zistil, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spisovú dokumentáciu maloletej eviduje od 19.01.2021, kedy Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach oznámila, že dňa 19.01.2021 matka porodila na gynekologicko - pôrodnickom oddelení maloleťu Z.. Matka by mala byť užívateľkou omamných a psychotropných látok a od 29.12.2020 do 07.01.2021 bola hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží a následne od 09.01.2021 až do súčasnosti pokračovala v hospitalizácii na psychiatrickom oddelení v nemocnici v Bojniciach. Matka ako dôvod hospitalizácie uviedla nežiaduce účinky z dlhodobého užívania lieku Stylnox. Matka spolu s označovaným otcom maloletej V. H., nar. XX.XX.XXXX majú záujem maloletej zabezpečovať osobnú starostlivosť. Matka býva v byte starej matky, kde majú všetko pripravené na príchod maloletej z nemocnice. Matka maloletej uviedla, že si plne uvedomuje zodpovednosť a povinnosti spojené so starostlivosťou o novonarodené dieťa, nakoľko v minulosti sa sama starala o svoju prvorođenú dcéru M.. Tá je rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/59/2018 zo dňa 09.07.2020 zverená do osobnej starostlivosti otca. Šetrením v domácnosti, ktorú matka uviedla, kde bude zabezpečovať starostlivosť o maloleťu bolo zistené, že počas šetrenia sa v domácnosti nachádzala stará matka maloletej a označovaný otec maloletej V. H.. Rodina maloletej obýva dvojizbový mestský nájomný byt, ktorého nájomcom je stará matka. Byt je zariadený moderným nábytkom a hygiena a poriadok boli počas šetrenia na veľmi dobrej úrovni. Maloleť sa od narodenia nachádza v nemocnici a aktuálne je na detskom oddelení Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach. Dňa 11.02.2021 sa úrad telefonicky skontaktoval s ošetrojúcou lekárkou detského oddelenia, ktorá uviedla, že maloleť je zdravá a jej zdravotný stav si nevyžaduje dlhšie trvanie hospitalizácie a maloleť môže byť odovzdaná do domácej starostlivosti. Matka maloletej je aktuálne naďalej hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v nemocnici a podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky MUDr. Pernišovej matka aktuálne nie je schopná samostatne bez pomoci inej osoby zabezpečovať starostlivosť maloletej. Dňa 10.02.2021 úrad opätovne vykonal šetrenie v domácnosti starej matky. Stará matka uviedla, že pre maloleťu má zabezpečené všetky potreby a to detský kočiar, detskú postieľku, ošatenie primerané jej veku a počasiu a detskú kozmetiku. Hygiena v domácnosti starej matky bola na požadovanej úrovni. Stará matka uviedla, že so svojou dcérou má dobrý vzťah a na podanom návrhu trvá. Má záujem o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože chce pomôcť svojej dcére, nakoľko matka nie je v súčasnosti ešte schopná maloletej zabezpečovať sama starostlivosť, nakoľko jej to zdravotný stav nedovoľuje. Prešetrením pomerov u starej matky bolo zistené, že maloleť má v jej domácnosti vytvorené podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Nakoľko aktuálne zdravotný stav maloletej umožňuje ukončenie hospitalizácie a nie je v záujme maloletej, aby zostávala naďalej v prostredí nemocnice a matka v súčasnosti podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky nie je schopná samostatne zabezpečovať starostlivosť maloletej a zároveň označovaný otec dieťaťa nemôže byť zapísaný v rodnom liste maloletej, kým nebude zapreté otcovstvo zo strany bývalého manžela matky, nebude v rozpore so záujmom maloletej, aby bola odovzdaná do starostlivosti starej matky.

3. V správe z Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach zo dňa 03.02.2021 sa uvádza, že maloleť sa narodila z 3. Gravidity HCV pozitívnej matky. Nález pri prvovýšetrení zodpovedá pretermínovej gravidite, eutrofické dieťa podľa Fenton grafu, bez vonkajších vrodených, vývojových chýb. V moči dieťaťa pozitívne benzodiazepíny, ktoré matka terapeuticky užívala v čase pôrodu, ostatné návykové látky negatívne. Po pôrode u maloletej sledované vitálne funkcie aj Finneganovej skóre primerané, bez prejavov novorodeneckého abstinenčného syndrómu a bez potreby sedácie, normoglykemická. Pre záchyt systolického šelestu doplnené kardiologické vyšetrenie, echokardiograficky bez vrodenej vývojovej chyby. Aktuálne je dieťaťko čulé, vitálne, bez známok infektu, hmotnostne prospieva. Dieťaťko nevyžaduje dlhšie trvanie hospitalizácie. Stará matka aj matka sa o zdravotný stav maloletej zaujímajú, matka si dieťa opakovane chodí pozerat' s personálom psychiatrického oddelenia, za dodržiavania prísnych epidemiologických opatrení.

4. Podľa § 2 ods. 1 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku („CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku („CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

12. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rodine) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

16. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Neodkladné opatrenie nariadené, či už pred začatím konania vo veci samej alebo po jeho začatí je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho súd nezisťuje všetky tie skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Dôvodom na odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je skutočnosť, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého je jedným z predpokladov, na základe ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Súd mal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z pripojených listinných dôkazov za preukázané, že existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletej Z. K., nar. XX.XX.XXXX v jej záujme, preto v prejednávanej veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol o tom, že maloletú dočasne zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke D. X., ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú starať, vychovávať ju a zabezpečovať jej každodenné potreby. Vychádzal pritom z tvrdení, ktoré uviedla stará matka v podanom návrhu, zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo šetrenia pomerov a zo správy Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach. Súd mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je v záujme maloletej. Maloletá je zdravá a môže byť z detského oddelenia Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach prepustená do domácej starostlivosti. Z vyjadrenia ošetrujúcej lekárky MUDr. Pernišovej je zrejmé, že matka maloletej v súčasnosti nie je schopná zabezpečovať starostlivosti o maloletú bez pomoci inej osoby. Navyše je stále hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach. V konaní tiež vyšli najavo také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bola maloleté zverená do osobnej starostlivosti otca, nakoľko v rodnom liste je zapísaný bývalý manžel matky a nie biologický otec maloletej. Vzhľadom k uvedenému súd vyhodnotil návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako dôvodný a za účelom zabezpečenia ochrany maloletej nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Súd mal za preukázané, že stará matka zo strany matky vie zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloletú a je ochotná sa o maloletú postarať. Stará matka má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú a maloletá má v jej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Starostlivosť rodiča treba nepochybne preferovať pred náhradnou starostlivosťou, no neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu pomerov, pričom minimálne dočasne sa javí zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ako opatrenie, ktoré bude v najlepšom záujme maloletej. Zároveň súd nariadil Nemocnici s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach, aby bola maloletá odovzdaná do starostlivosti starej matky, zo správy o šetrení úradom práce vyplýva, že maloletá t.č. nevyžaduje dlhšie trvanie hospitalizácie.

19. Súd zároveň podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 336 ods. 1-2 Civilného sporového poriadku uložil navrhovateľke povinnosť podať v lehote 30 dní návrh na začatie konania vo veci samej a podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 336 ods. 3 Civilného sporového poriadku ju poučil o následkoch nepodania tohto návrhu.

20. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

21. Podľa § 376 ods. 3 CMP súd nariadil výkon neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v troch vyhotoveniach na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. (§ 357 písm. d) CSP).
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh, §363 CSP).